

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA — POLITICA

APARE ODATĂ PE SĂPTAMĂNĂ

Director: C. G. DISSESCU

Prim-Redactor și
Administrator al Revistei SILIU RĂDULESCU
Consilier la Curtea de Apel din București

COSTUL ABONAMENTULUI
A SE VEDEA PE COPERTĂ

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
15, STR. JULES MICHELET, 15

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR
1 Nov. 1893 — 17 Aug. 1931

Paul Negulescu — *In jurul unei adnotări.*

Jurisprudența Română — *Inalta Curte de Casație și Justiție S. II.* — Faliment. — Sentință declarativă. — Exercițarea acțiunilor în numele falitului. (Elena Pavelescu cu Ion și Petre Scheau).

Inalta Curte de Casație și Justiție S. III. — Cambie. — Plata la scadență. — Consemnarea sumei. (Dumitru Stroe cu Niculae Poenaru).

Curtea de Apel din București S. I. — *Industrii insalubre.* — Autorizare de funcționare. — Distanța reglementară. — Strămutare. — Expropriere. (Rayna Gruelf cu Primăria Municipiului București).

Curtea de Apel din București S. I. — *Contencios administrativ.* — Drept vătămat. — Regulament. (George Ionescu cu Direcția Generală C. A. M.).

Tribunalul Ilfov S. III. civ. cor. — Dotă. — Averele femeii. — Constituirea dotei de către părinte. — Dotăritate. (Filofteia Constantinescu cu Viorica Dr. P. Costescu).

Jurisprudența Străină. — *Comunitate.* — Cu nota D-lui D. Cotrutz.

Bibliografie.

IN JURUL UNEI ADNOTARI

Comisiunea specială a Curții de Casație, creată prin art. 74 din Constituție, pentru verificarea titlurilor senatorilor de drept, printr-o încheiere din 29 Aprilie 1931, a hotărât că un fost prim președinte al Curții de Casație, pentru a deveni senator de drept conf. art. 73 din Constituție, dacă nu are în această funcțiune un stagiul de 5 ani cerut de Constituție, nu și-l poate complectea decât cu acela de președinte de secțiune la Casație, fără ca timpul petrecut ca procuror general la această Inaltă Curte să-i poată fi de vre-un folos.

Profesorul G. Alexianu, distinsul nostru coleg de la Universitatea din Cernăuți, într-o notă publicată în No. 3-4 din 1931, a Revistei de Drept Public, a arătat că această încheiere este inechitabilă. Eu cred că soluțiunea este nu numai inechitabilă, dar prin trînsa se dă textului constituțional o interpretare prea strictă; comisiunea urmează litera iar nu spiritul legii.

În adevăr, legiuitorul constituent a voit să introducă în Senat pe primul președinte al Inaltei Curți de Casație, ca reprezentând experiența judecătorească.

Ar fi trebuit să proclame că fostul prim președinte al Curții de Casație, acel care a exercitat cea mai înaltă funcțiune a puterii judecătorești, devine senator de drept, însă pentru că ceruse un anumit stagiul și

pentru președinții de consiliu de ministrii, pentru ministrii, deputați și senatori, s'a cerut și primului președinte un stagiul de 5 ani.

Dar, pe când nici primii ministrii, nici ministrii, nici parlamentarii nu și pot complectea stagiul cerut de Constituție, dovedind că au executat o altă funcțiune, pentru primul președinte al Curții de Casație, Constituția îi dă posibilitatea de a și complectea stagiul cu acel de președinte.

Recrutarea primului președinte se poate face sau dintre președinții de secțiune sau din procurorul general, care are grad de președinte de secție — ne spune legea din 12 Martie 1931. Pentru care motiv vechimea de grad de procuror general nu s'ar ține în seamă la calcularea stagiului cerut de art. 73?

Legea de organizare judecătorească, începând dela 1909, spune că procurorul general are grad de președinte de secțiune, iar procurorii grad de consilier, adică funcțiunile lor sunt echivalente.

În mod constant, de altfel, Inalta Curte a admis că aceste funcțiuni sunt absolut echivalente, având aceleași drepturi de vechime, de stagiul de avansare, de salariu, de pensiune etc.

Curtea de Casație a admis, că atunci când un procuror trece consilier, stagiul petrecut ca procuror dă noului consilier precădere asupra colegilor ulterior numiți în curte. Or, în speța de care ne ocupăm, fiind vorba de complectare de stagiul, trebuie să aplicăm aceeași interpretare.

În art. 73 constituentul a înțeles să interzică complectarea stagiului cu vechimea de consilier de Curte, de Casație sau Curte de Apel, să înlătore cu alte cuvinte pe acel care ar fi obținut gradele în ultimul moment, prea rapid, fiind de pildă 2 ani consilier de Casație, 1 an președinte, 3 luni prim președinte, iar restul stagiului urmând să se complecteze cu vechimea de consilier de Curte de Apel. Constituantul a voit să înlătore asemenea senatori de drept, el a crezut că oferă o garanție mai mare acel care a avut înaintări normale, care a exercitat cele mai înalte funcțiuni ale carierei judecătorești: președinte sau procuror general de Curte de Casație, mai înainte de a fi fost prim președinte, putând uni stagiul avut în

aceste funcțiuni cu acel de prim președinte, pentru a complecta cei 5 ani ceruți de Constituție.

Nu se poate zice că procurorul general nu poate dobândi experiență judecătorească tot așa de bine că președintele de secțiune.

S'ar putea zice că prin natura lor cele două funcțiuni diferă, căci Președintele are *jurisdictio*, pe câtă vreme procurorul general urmărește numai aplicarea legii de către instanțele judecătorești.

Dar, și unul și altul fac parte din cariera judecătorească, și unul și altul sunt inamovibili, funcțiunile lor sunt declarate echivalente de legiuitor, ambii magistrați ocupă, la Curtea de Casație, un grad în ierarhia judecătorească imediat după primul președinte, după cum arată art. 68 din legea de organizare judecătorească.

Interpretarea strict literală dată de Inalta Curte are drept rezultat de a restrânge numărul senatorilor de drept recrutați din magistratură.

Legiuitorul constituant introducând ca senatori de drept pe acei cari au exercitat anumite funcțiuni, un anumit timp, a înțeles să introducă în compoziția maturului corp, alături de aleșii corpului electoral, reprezentând curentele politice, experiența și prestigiul reprezentate prin acești foști înalți demnitari.

Ori, într'o adunare legislativă este interesant să fie pe lângă foarte numeroși senatori de drept reprezentând cultul, pe lângă senatori de drept proveniți din viața politică (foștii președinți de consiliu și foștii miniștrii cu un anumit stagi, foștii președinți de corpurile legiuitoare și foștii parlamentari cari satisfac stagiul constituțional), pe lângă senatorii de drept proveniți din armată, și senatorii de drept proveniți din magistratură, cu mentalitatea neatinsă de patima politică, cari pot să judece mai obiectiv, aducând în discuțiune un spirit conservativ, caracteristic magistraților, cercetând conștiincios și analizând textele proiectelor de legi.

Constituantul a voit ca acești senatori de drept să reprezinte experiența dobândită de cele mai înalte demnități ale puterilor legislative, executive și judecătorească. Și, trebuie să adăugăm că incomparabil cei mai puțin numeroși sunt reprezentanții puterii judecătorești.

De altfel în această materie, legiuitorul ordinar, interpretând textul art. 73 din Constituție prin art. 8 din legea poziției ofițerilor, stabilește că inspectorul general de armată pentru a deveni senator de drept poate să și completeze stagiul cerut de Constituție în această funcțiune cu acela de ministru de război sau ca supranumerar, în cazul când eșind din această funcțiune nu se găsește vacanță în cadre.

Legea poziției ofițerilor prin art. 1 stabilește că gradul este proprietatea ofițerului, înțelegându-se prin grad treptele ierarhiei militare, titlul funcțiunii cu modalitatea pe care i-o dă ierarhia.

La grad sunt atașate ca accesorii dreptul de soldă, dreptul de avansare la vechime, dreptul la uniformă, dreptul la onoruri, dreptul la pensie etc.

Gradul este un drept de a exercita o putere în numele suveranității, pe câtă vreme funcțiunea este exercițiul acestui drept, întrebuințarea ce se dă unui ofițer de un anumit grad.

Ofițerul este proprietarul gradului, dar el nu are nici o garanție pentru funcțiunea sau postul ce deține putând fi mutat după nevoile serviciului.

Or, legea asupra înaintărilor în armată stabilește că avem 3 grade de ofițeri generali: general de brigadă, general de divizie și general de corp de armată.

Inspectorul general de armată este o funcțiune pe care poate să o exercite un general.

Constituția prevede prin art. 73 că generalii de rezervă sau în retragere, care au exercitat funcțiunea de șef de Stat Major sau cea de inspector general de armată, în timp de 4 ani, pot deveni senatori de drept.

Or, legea asupra poziției ofițerilor, interpretând textul constituțional stabilește: că un general poate să completeze stagiul cerut, cu acela petrecut în funcțiune de ministru al armatei sau supranumerar la dispoziția ministrului, considerându-se aceste situațiuni ca echivalente cu funcțiunea de inspector general de armată. Și comisiunea specială printr'o încheiere cu totul recentă, a admis această interpretare, dată textului constituțional de către legiuitorul ordinar.

Ceace legiuitorul din 9 Aprilie 1931 a făcut, pentru funcțiunea de inspector general de armată, creind o echivalență între această funcțiune și cea de ministru de război, și chiar de general la dispoziția ministrului în vederea satisfacerii art. 73 din Constituție, făcuse de mult legiuitorul, prin legea de organizare judecătorească, creind echivalență de grad, stabilind adică: că procurorul general are grad de președinte de secțiune, iar legea din 12 Martie 1931 confirmă această interpretare, pe care o avusese desigur și constituantul din 1923.

Paul Negulescu

Profesor de Drept Public
la Univ. din Buc.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II-a

Audiența de la 12 Ianuarie 1932

Președinția D-lui D. Volanschi, Prim Președinte.

Elena Pavelescu cu Ion și Petre Scheau

FALIMENT. — EXERCITAREA ACȚIUNILOR ÎN JUSTIȚIE DUPĂ PRONUNȚAREA SENTINȚEI DECLARATIVE DE FALIMENT. — JUDECĂTOR SINDIC. — CĂI DE ATAC. — EXERCITAREA LOR. — CONCLUZIUNI ÎN INSTANȚĂ. — ART. 717 AL II-A COD. COM.

Cu toate că potrivit art. 717 al II-a cod. comercial, prin efectul pronunțării hotărârei de faliment se ridică dreptul falitului de a exercita ori ce fel de acțiuni, cari urmează a fi exercitate exclusiv de judecătorul sindic, totuși debitorul falit sau moștenitorii săi, pot uza de calea de atac a apelului sau recursului, de oarece exercitarea unei căi de atac

legale, nu constituie exercițiul unei acțiuni introductive de instanță, ci un act pur conservator al unui drept dedus în justiție, care este chiar în interesul masei credale; susținerea acestei căi implicând însă exercițiul acțiunii, cât și punerea concluziunilor, urmează a fi rezervate, conform textului de mai sus, numai judecătorului sindic, prin a cărui intervenție legală se înlătură ori ce posibilitate de concertare frauduloasă.

No. 8. — Respins, după divergență incidentul ridicat de intimații Ioan și Petre Scheau și Banca Creditul Prahovei, în recursul făcut de Elena Pavelescu în calitate de tutoare legală a minorilor rămași pe urma defunctului falit D. I. Pavelescu în contra ordonanței de adjudecare cu No. 6695/931 a Trib. Prahova S.I și prin consecință declarat admisibil în principiu recursul făcut de aceștia.

S'au ascultat D-nul avocat Ivăncescu din partea intimaților în susținerea incidentului de inadmisibilitate a recursului, d-l avocat Flechtenmacher din partea recurenteii în combateri și D-Procuror Ciurea în concluziuni puse pentru respingerea incidentului.

Curtea deliberând,

Având în vedere că prin ordonanța cu No. 6695/931 Tribunalul Prahova S. I-a a adjudecat în mod definitiv asupra creditorilor Ioan și Petre Scheau imobilul din Ploești, B-dul Regele Ferdinand I No. 76, fostă proprietate a debitorului Dumitru I. Pavelescu, decedat și apoi declarat în stare de faliment, în cursul urmăririi.

Că, în contra acestei ordonanțe s'a declarat recursul de față de către Elena D. Pavelescu, văduva debitorului, în calitate de tutoare legală a minorilor rămași pe urma debitorului defunct.

Având în vedere că la termenul de 16 Noembrie 1931, fixat pentru judecarea recursului, prezentându-se numai tutoarea și creditorii și lipsind judecătorul sindic, intimații au ridicat incidentul, dedus în judecata complexului de divergență, de inadmisibilitate a recursului, întrucât un atare recurs nu poate fi susținut decât de judecătorul sindic.

Considerând, în adevăr, că după art. 717 al. I și II cod. comercial, prin efectul pronunțării hotărârii declarative de faliment, se ridică deplin drept falitului administrarea bunurilor sale, chiar în ipoteza în care dobândirea lor este posterioară declarării în stare de faliment, precum și dreptul de a exercita orice fel de acțiuni cari urmează a fi exercitate exclusiv de judecătorul sindic, cu excepțiunea numai a celor exclusiv personale sau străine falimentului, rezervate falitului:

Considerând că exercitarea unei căi de atac legale nu constituie exercițiul unei acțiuni introductive de instanță, ci un act pur conservator al unui drept dedus în justiție, de unde urmează că, chiar după declararea lui în stare de faliment, debitorul, sau moștenitorii săi, poate uza de o cale de atac, aceasta fiind în interesul masei credale;

Că, susținerea acestei căi implicând însă exercițiul acțiunii, susținerea ei și punerea de concluziuni urmează a fi rezervată, conform citatului text, numai

judecătorului sindic prin a cărui intervenție legală se înlătură orice posibilitate de concertare frauduloasă.

Considerând, însă, că în speță din ordonanța atacată cu recurs rezultă că în cursul urmăririi, debitorul — în persoana căruia fusese începută urmărirea — încetând din viață, a fost citată în cauză și văduva debitorului, recurenta de azi, în calitate de tutoare legală a minorilor rămași pe urma defunctului, iar, apoi, debitorul fiind declarat în stare de faliment, a fost introdus în cauză și judecătorul sindic; că, la termenul de 15 Maiu 1931, creditorii susținând că tutoarea nu mai poate sta în instanță, ci numai judecătorul sindic care reprezintă pe falit în afacerile patrimoniale, iar judecătorul sindic cerând ca Tribunalul să vadă dacă tutoarea are interese contrare a lor sale, spre a putea pune concluziuni în instanță, — tribunalul a menținut în cauză pe tutoare, arătând prin jurnalul din aceeași zi că pentru a da această soluțiune se bazează și pe art. 717 al. V cod com. potrivit căruia tribunalul poate permite sau ordona ca falitul să fie citat în cauză, mai cu seamă atunci când ar avea interese opuse cu judecătorul sindic.

Considerând că de aci rezultă că tribunalul constată în fapt că minorii au interese contrarii acelora ale judecătorului sindic.

Că, astfel fiind, urmează că în speță nu se poate nega tutoarei și dreptul de a susține recursul de față;

Că, dar, incidentul ridicat devine neîntemeiat și ca atare urmează să fie respins.

Pentru aceste motive respinge

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III-a

Audiența de la 23 Iunie 1931

Președinția D-lui D. G. Lupu, președinte

Dumitru Stroe cu Niculae Poncea

CAMBIE.— PLATA LA SCADENȚĂ.— PROTEST DE NEPLATĂ.— CONSEMNAREA SUMEI LA CASA DE DEPUNERI.— DACĂ LIBEREAZĂ PE DEBITOR.— ART. 310 COD. COM.— ART. 1100 COD. CIVIL.

Când creditorul a cerut la scadență plata cambiei, probând aceasta cu protestul de neplată, debitorul nu se mai poate descărca prin consemnarea sumei la Casa de Depuneri și prezentarea recipisei, fiind-că creditorul, potrivit art. 1100 cod. civil nu e ținut legalmente a primi o plată făcută în acest mod, el fiind în tot dreptul a pretinde să i se plătească suma prevăzută în cambie în mâinile sale și cu procente legale de la scadență până în momentul plății efective.

No. 1089. — Respins ca nefondat recursul făcut de Dumitru Stroe în contra sentinței comerciale cu No. 91 din 30 Septembrie 1930 a Tribunalului Teleorman Secția I dată în proces cu N. Poncea.

Curtea deliberând,

Având în vedere că prin sentința atacată cu recurs Tribunalul Teleorman a respins apelul declarat de

Dumitru Stroe contra cărții de judecată Nr. 172/930, a Judecătoriei Rurale Târgu-Măgurele, în puterea căreia fusese obligat a plăti lui N. Poncea suma de 20.000 lei rest, din cambia de 40.000 lei cu procente legale dela scadența cambiei, până la achitare, plus cheltuieli de judecată; că, pentru a da această soluție, Tribunalul înlătură apărarea debitorului Stroe, constând în aceia că a consemnat această sumă în recipisa Administrației Financiare Teleorman Nr. 9122/930, cu ocaziunea cererii de declarare în faliment ce i s'a făcut, depunând în dosarul falimentului acea recipisă și că nu ar mai putea fi obligat decât la plata procentelor dela scadența cambiei până la data de 18 Iunie 1930, data consemnării sumei în recipisă; că pentru a respinge această apărare, Tribunalul argumentează că art. 320 c. com., invocat de debitor, nu-și are aplicațiune în speță, acest text vizând când plata cambiei un a fost cerută la scadență; ori, în speță, constată Tribunalul, plata cambiei a fost cerută la scadență, fără rezultat și cambia protestată; că, conchide Tribunalul, consemnarea în felul făcut, nu este o plată valabilă și în consecință, respinge apelul.

Văzând motivul de casare astfel formulat:

„Exces de putere, violarea art. 320 cod. com., și nemotivare.

Considerând că potrivit art. 310 c. com., cambia, spre a fi plătită, trebuie să fie înfățișată pentru aceasta la locul arătat în ea și la ziua scadenței; că, legiuitorul fiind seamă de caracterul circulator al Cambiei, atunci când plata ei nu este cerută la scadență și întrucât debitorul ei nu poate ști nici cine este purtătorul ei în acel moment, spre a-i face ofertă de plată, urmată de consemnațiune, i-a dat puțința să se descarce pentru acest caz excepțional, consemnând suma din cambie la Casa de Depuneri și depunând recipisa la Tribunalul locului unde trebuia să se facă plata, fără nici o altă încunoștiințare și pe riscul posesorului; că, atunci însă, când creditorul a cerut plata la scadență, — probă protestul de neplată, — debitorul nu se poate descărca prin consemnarea sumei la Casa de Depuneri și prezentarea recipisei, fiindcă creditorul, potrivit art. 1100 c. civ., nu e ținut legalmente a primi o plată făcută în acest mod, el fiind în tot dreptul a pretinde să i se plătească suma prevăzută în cambie în mâinile sale și cu procente legale de la scadență până în momentul plății efective; că astfel fiind, motivul de casare fiind nefondat, recursul cată a fi respins.

Pentru aceste motive respinge.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. I-a

Audiența de la 25 Martie 1932

Președinția D-lui Ernest Ceaur Aslan, consilier

Rayna Grueff și alți cu Primăria Municipiului București

INDUSTRII INSALUBRE, — AUTORIZAȚIE PENTRU FUNCȚIONARE, — DACĂ TREBUIE REINOITĂ.—SCHIMBAREA CONDIȚIUNILOR. — STRĂMUTAREA STABILIMENTULUI. — ART. 15 AL I, 59 ȘI 60 DIN LEGEA

SANITARĂ, DE LA 1885 — ART. 33, 38, 46 ȘI 67 DIN REGULAMENTUL INDUSTRIILOR INSALUBRE.

INDUSTRIE INSALUBRĂ. — DISTANȚĂ REGULAMENTARĂ. — EXTINDEREA ORAȘULUI. — STRĂMUTAREA STABILIMENTULUI. — CONDIȚIUNI SUB CARE POATE FI ORDONATE. — ATINGEREA DREPTULUI DE PROPRIETATE. — EXPROPIERE. — ART. 15 AL I, 59 ȘI 60 DIN LEGEA SANITARĂ DE LA 1885 — ART. 33, 38 46 ȘI 67 DIN REGULAMENTUL INDUSTRIILOR ISALUBRE.

1. Nici un text din legile și regulamentele sanitare, nu prevăd că autorizațiunile pentru înființarea stabilimentelor industriale insalubre, odată obținute potrivit cerințelor legii, mai trebuie reînnoite prin obținerea unei noi autorizațiuni; condițiunile cerute pentru darea autorizațiunei având a fi examinate sub raportul îndeplinirii lor, în momentul când autorizația se dă, iar dacă posterior acestei date, condițiunile se modifică, autoritatea are cel mult dreptul ca în termen de 3 ani să dispună strămutarea stabilimentului, în nici un caz însă nu poate închide și sigila stabilimentul industrial.

2. În cazul când nerespectarea distanței prevăzute de art. 33 din regulamentul industriilor insalubre se datorește nu faptului exploatatorului, dar împrejurării extinderea razei orașului sau comunei, strămutarea stabilimentului va putea fi ordonată numai dacă este posibilă și dacă nu aduce vre-o atingere dreptului de proprietate al exploatatorului, căci de îndată ce dreptul de proprietate este atins strămutarea numai poate să aibă loc de cât pe calea unei acțiuni de expropriere și după normele dictate de legea ce-o guvernează.

No. 125. — Admisă acțiunea în contencios intentată de Rayna Grueff și alții în proces cu Primăria Municipiului București

Cutea:

Deliberând asupra acțiunii de mai sus.

Având în vedere concluziunile părților și actele de la dosar.

Având în vedere că reclamanții, prin petițiunea introductivă de instanță, cer pe baza dispozițiilor din legea contenciosului administrativ și a legilor sanitare, să se anuleze ca ilegale: procesul verbal din 22 Decembrie 1931, dresat de Dr. A. Romașcan, prin care s'a închis și sigilat fabrica de cărămidă și carierele de nisip și pietriși proprietatea Grueff, din comuna suburbană Dudești-Ciopea, hotărârea No. 45, din 14 Octombrie 1930, a Consiliului de igienă și Ocrotire al Municipiului București, avizul No. 207, din 22 Aprilie 1931, al Comisiunii de Salubritate și igienă industrială, cum și deciziunea No. 38212 din 23 Iunie 1931, a Ministerului Muncei, Sănătăței și Ocrotirilor Sociale, prin care s'au hotărât încetarea funcționării fabricii și carierilor mai sus arătate, obligându-se autoritățile pârâte să respecte autorizația No. 89, din Martie 1908, a consiliului de igienă și salubritate a Jud. Ilfov, lăsând libera funcționare a acestei fabrici cum și a carierilor menționate;

Având în vedere că din cuprinsul Cărței de autorizare No. 89, din Martie 1908, semnată de Președin-

tele Consiliului de Higienă și salubritate publică a Județului Ilfov, se constată că, potrivit art. 140 și urm. din legea sanitară și 46 din regulamentul industriilor insalubre, s'a acordat lui I. B. Grueff din com. Dudești Cioplea Jud. Ilfov autorul reclamațiilor autorizația de a înființa pe moșia sa din acea comună o carieră de nisip și pietriș, cum și o cărămidărie, în mod definitiv, sub condițiunea de conformare dispozițiilor din art. 46 reg. ind, insalubre.

Că din contractele de arendare și subarendare, de la dosar se constată că aceste cariere, și fabrica de cărămidă posterior dobândirii autorizației au fost exploatate un timp îndelungat, fiind date în arendă la diferiți arendași cari au făcut investigațiunile necesare.

Având în vedere că din cuprinsul petițiunii adresată Direcțiunii Serviciului Sanitar și înreg. sub No. 11915 din 24 Aprilie 1931 de către Inginerul C. I. Flachs, arendașul acestor cariere și fabrică de cărămidă, rezultă că acesta aduce la cunoștința acestei autorități că pentru exploatarea carierelor și fabricii menționate are autorizația No. 89/908 eliberată de Președintele Consiliului de Higienă și Salubritate a Jud. Ilfov.

Că totuși primind somația No. 189 din 3/3/1931 de la secția 28-a medicală și prezentând acea autorizație i s'a comunicat că nu ar fi valabilă și că trebuie să obțină o alta dela Municipiul București, roagă în consecință să i se elibereze această nouă autorizație.

Având în vedere că Consiliul de igienă a Primăriei Municipiului București, în ședința de la 14 Octombrie 1930, luând în cercetare cererea de mai sus, prin procesul verbal No. 45, de la acea dată, o respinge pe motiv că este vorba de o industrie insalubră de clasa IV-a, care nu este situată la distanța de 500 metri de vatra satului cum prevede legea.

Că acest proces verbal, fiind atacat cu apel, Comisiunea Salubrității și Higienă industrială, prin avizul No. 207, din 22 Aprilie 1930, opinează pentru respingerea apelului, pe baza motivelor că fabrica și carierele nu se află la distanța reglementară de 500 metri de marginea satului Dudești - Cioplea, contravenind art. 33 din regulamentul industriilor insalubre, cum și pentru motivul că prin neastuparea și nenivelarea gropilor vechi și neîmprejmuirea actualelor gropi din cari se extrage nisip și pietriș, s'a contravenit art. 46 și 67 din regulamentul de mai sus.

Având în vedere că prin deciziunea No. 38212, din 23 Iunie 1931, dată de Ministerul Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale, pe baza motivelor din avizul comisiunii Salubrității, și igienă industriale se confirmă procesul verbal No. 45, din 14 Octombrie 1930, a Consiliului de igienă a Municipiului București;

Că în fine pe baza acestor deciziuni, cum și a ordinului No. 23936/931, a medicului șef al Municipiului București, prin procesul verbal din 22 Decembrie 1931, s'a aplicat de către Dr. A. Romașcan, medicul Circ. 29 medicală sigillii la toate clădirile alcătuint fabrica de cărămidă mai sus arătată.

Având în vedere că potrivit dispoz. art. 15 al. 1 punctul I a legii sanitare din 1885, perfecții cu con-

cursul Consiliilor de igienă ale districțiilor, sunt în drept de a da permisiunile pentru înființarea stabilimentelor industriilor insalubre și priveghează condițiunile igienice ale stabilimentelor și fabricelor industriale în general.

Că potrivit art. 59 alin. ultim din aceeași lege, consiliul de igienă a Jud. Ilfov și Iași se compune din Prefectul Județului, medicul Județului, doi medici de spitale, doi membri ai consiliului, un inginer, un arhitect, un farmacist și veterinarul județului.

Că în fine art. 60 din această lege prevede că prefectul este Președintele Consiliului de igienă și salubritate publică.

Că întrucât în speță autorizația din Martie 1908 este semnată de Președintele Consiliului de igienă a cărui calitate cum se arată mai sus se confundă cu cea a prefectului județului și întrucât este dat pe baza avizului consiliului de igienă și salubritate publică a Jud. Ilfov întrupește ca atare toate condițiunile cerute de legea sanitară atunci în vigoare și în consecință autorizația fiind perfect valabilă obiecțiunea făcută de pârâți în această privință nu este întemeiată.

Având în vedere că nici un text din legile și regulamentele sanitare, nu prevăd că aceste autorizații odată obținute potrivit cerințelor legii trebuiesc reînnoite prin obținerea unei noi autorizații.

Având în vedere că condițiunile cerute de lege pentru darea autorizației, urmează evident a fi examinate și trebuie să fie întrunite în momentul când această autorizație se dă.

Că dacă posterior acestei date și în urma exploatarea făcute aceste condițiuni se modifică, autoritatea competente potrivit art. 38 din regulamentul industriilor insalubre are cel mult dreptul ca în termen de 3 ani și în conformitate cu dispozițiunile din acel regulament să dispună strămutarea stabilimentului la depărtarea prescrisă de art. 33 din acelaș regulament

Că pentru cazul însă când nerespectarea distanței prevăzută de art. 33 din regulament, s'ar datora nu faptului — exploatatorului —, dar împrejurării extinderii razei orașului sau comunei, aceste strămutări se vor putea ordona atâta timp cât ele ar fi posibile, fără ca prin această să aducă o atingere dreptului de proprietate a exploatatorului.

Că de îndată însă ce dreptul de proprietate al acestuia este atins, strămutarea evident nu mai poate să aibă loc decât pe calea unei acțiuni de expropriere și după normele dictate de legea ce o guvernează.

Considerând că în ce privește faptele de neastupare și neîmprejmuire a gropilor, ele nu pot atrage potrivit art. 101 din regulamentul citat, închiderea stabilimentului, ci pedepsele cu amendă acolo prevăzute, cu gradația acolo indicată și numai, în cazul când contravenția ar fi comisă pentru a treia oară, închiderea stabilimentului și aceasta numai pe timp limitat.

Că relativ la dispozițiunile art. 102 din acelaș regulament, ele privesc numai stabilimentele deschise în contra prescripțiilor din acel regulament, ceea ce evi-

dent nu este cazul în speță și ca atare nu sunt aplicabile

Că față de aceste considerațiuni, deciziunile mai sus menționate prin care s'a respins cererea de autorizație de funcționare a carierelor fabricii de cărămidă a reclamanților, care echivalează cu retragerea autorizației obținute anterior, în conformitate cu legea, și care continuă a fi valabilă, cum și dispozițiunea luată pe baza acelor deciziuni prin care s'a sigilat fabrica nefiind sprijinite pe nici un text de lege, sunt ca atare ilegale.

Pentru aceste considerațiuni de fapt și de drept acțiunea dovedindu-se întemeiată, a urmat ca atare a fi admisă astfel cum a fost formulată.

Pentru aceste motive, redactate de D-I Consilier Ernest Ceaur Aslan, admite.

Semnați: Ernest Ceaur Aslan, Camil Demetrescu, S. Rădulescu.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. I-a

Audiența de la 7 Aprilie 1932

Președinția D-lui I. Petrescu, consilier

Gheorghe Ionescu cu Direcția Generală a Casei Autonome a Monopolurilor.

CONTENCIOS ADMINISTRATIV—ACȚIUNE ÎN JUSTIȚIE—DREPT VĂTĂMAT.—RECUNOAȘTEREA LUI.—ART. 1 DIN LEGEA CONTENCIOSULUI ADMINISTRATIV.

CONTENCIOS ADMINISTRATIV.—REGULAMENT.—DACĂ POATE CONFERI UN DREPT A CĂRUI RECUNOAȘTERE SĂ POATĂ FICERUTĂ ÎN JUSTIȚIE.—ART. 88 DIN CONSTITUȚIE—ART. 1 DIN LEGEA CONTENCIOSULUI ADMINISTRATIV.

1. Potrivit art. 1 din legea contenciosului administrativ, exercițiul acțiunii deschisă de această lege, este supus condițiunii ca vătămarea dreptului celui ce reclamă în justiție să fie făcut cu călcarea legilor și a regulamentelor, cu alte cuvinte, ca cel ce reclamă printr'o acțiune în contencios, trebuie să facă dovadă că dreptul care cere să-i fie recunoscut de justiție, are de bază dispoziția legii sau a regulamentului.

2. Regulamentul deși este un act de putere publică și constituie o măsură generală ca și legea, se deosebește însă de aceasta prin aceea că autoritatea administrativă nu poate printr'un regulament să creeze un drept, cum poate face puterea legiuitoare, ci poate să facă numai aplicarea legii; astfel că nu se poate cere pe calea acțiunii în contencios recunoașterea unui drept, pe temeiul unor dispozițiuni din regulament, de cât atunci numai când ele sunt în concordanță cu legea și în limetele ei, orice drept acordat prin regulament peste dispozițiile legii a cărei aplicare e chemat să o facă, urmând a fi considerat ca lipsit de bază legală.

No. 161. Respinsă acțiunea intentată potrivit legii pentru Contenciosul administrativ de către Gheorghe Ionescu în proces cu Direcția Generală a Casei Autonome a Monopolurilor.

Curtea,

Asupra acțiunii de față intentată potrivit legii pentru contenciosul administrativ de către Gheorghe Ionescu, cu petițiunea înregistrată la No. 9789 din 22 Iunie 1929, împotriva Casei Autonome a Monopolurilor Regatului României, prin care cere:

1. Să se constate de justiție ilegalitatea regulamentului intitulat „pentru înființarea și funcționarea debitelor speciale de lux“ publicat în Monitorul Oficial cu No. 79 din 11 Aprilie 1929.

2. Să se constate în special ilegalitatea art. 2 alin. II din acest regulament.

3. Să se anuleze dispozițiunile menționate mai sus și să se invite Casa Autonomă a reforma în totul aceste dispozițiuni sau în subsidar a nu le pune în aplicare. Precum și asupra cererii de daune formulate prin acțiunea modificatoare din 9 Ianuarie 1931 și înregistrată la No. 288.

Având în vedere actele de la dosar, susținerile orale și scrise ale părților.

Având în vedere că în fapt se constată următoarele: Reclamantul, în calitate de ofițer invalid de război cere în anul 1928 de la fosta Direcție Generală a Regiei Monopolurilor Statului ca să i se elibereze un brevet pentru înființarea unui debit special de lux, în aceleași condițiuni în care funcționa un debit al regiei pe calea Victoriei și un altul tot în Calea Victoriei al ofițerilor invalizi Chiricuță și Constantinescu,

La această cerere a reclamantului se răspunde de către Regie la 3 Mai 1928 prin adresa cu No. 36070 în care i se pune în vedere condițiunile sub cari îi se poate elibera brevetul cerut și anume: 1) Localul să fie în întregime întrebuințat exclusiv pentru produsele R.M.S. și accesorii pentru fumători. 2) Reclamantul să poseadă un capital necesar apreciat la minimum 1.000.000 lei. 3) Să se ocupe personal de administrațiunea debitului. 4) Să amenajeze și să mobilizeze localul după un plan prealabil întocmit de direcția tehnică a R.M.S., aprobat de Direcția Generală și 5) Vânzătorii să fie de preferință protejații legii I.O.V. și să vorbească curent una din limbile franceză sau germană.

În urma primirii acestei adrese, reclamantul comunicând Regiei Monopolurilor acceptarea condițiilor de mai sus, aceasta cu adresa No. 46147 din 2 Iunie 1928 îi aduce la cunoștință că aprobă cererea pentru înființarea debitului de lux în localul din București str. Lipsani No. 21 și că îl autoriză să înceapă amenajarea în conformitate cu planurile date și cu noul regulament pentru înființarea debitelor de lux din 22 Mai 1928.

Prin art. 2 al acestui regulament se prevede anume că vânzarea fabricatelor de lux indigene precum și a celor importate care se consumă în cantități relativ reduse, se va face exclusiv prin debitele speciale de lux care aveau să ființeze în București în număr de cinci printre cari și acela al reclamantului.

În urma acestora și a constatărei arhitectului Regiei că mobilierul, instalațiunile și montarea localului sunt

în conformitate cu planurile Direcției Tehnice se liberează reclamantului brevetul pentru un debit special de lux, pe temeiul căruia acesta începe să funcționeze.

La 11 Aprilie 1929 Casa Autonomă a Monopolurilor creiată prin legea din 7 Februarie 1929 publică un nou regulament pentru înființarea și funcționarea debitelor speciale de lux, în care de data asta se arată la art. 2 al. II că aceste debite vor vinde *toate produsele Regiei, ca orice debit special*.

Față de dispozițiunile acestui regulament reclamantul găsindu-se lezat în drepturile sale, întrucât după cum pretinde exclusivitatea desfacerei produselor superioare ce i se conferise prin brevetul obținut, i-a fost retrasă din momentul ce desfacerea acestor produse a fost acordată tuturor debitanților speciali, adresează o serie de notificări și memorii Casei Autonome, arătând daunele la care este expus prin punerea în lucrare a noului regulament. Casa Autonomă a Monopolurilor punând totuși în aplicare acest regulament, reclamantul a intentat acțiunea de față cerând ca Curtea în virtutea legii pentru contenciosul administrativ să anuleze ca ilegale dispozițiunile de mai sus ale regulamentului din 11 Aprilie 1929, și să i se plătească daunele formulate prin petiția modificatoare din 9 Ianuarie 1931.

La admiterea acestei acțiuni, Casa Autonomă a Monopolurilor se opune susținând în primul rând că instanța de contencios administrativ nu este competente să o rezolve întrucât i se deduce spre judecată un act de gestiune, un contract în care ea este parte semnatară și apoi chiar dacă dreptul pe care-l pretinde reclamantul derivă dintr'un regulament, acest drept este inexistent, întru cât rezidă pe o dispoziție regulamentară contrară legii pentru administrarea și exploatarea monopolurilor Statului care nicăieri nu prevede o categorie aparte de debitant special de lux.

Având în vedere că examinarea actelor cauzei și anume: cererea reclamantului făcută în anul 1928 prin care solicită de la Regia Monopolurilor Statului de a i se elibera un brevet special de lux pentru vânzarea produselor Regiei; adresa Regiei prin care pune în vedere reclamantului condițiile în care să i se poată acorda dreptul pentru vânzarea unor asemenea produse; răspunsul reclamantului la această adresă prin care comunică Regiei că acceptă acele condiții, face să rezulte că în speță este vorba de un act contractual, deoarece situația pe care o invocă reclamantul i-a fost individual creiată în urma unui acord bilateral, ori tocmai această calitate a Regiei de parte contractată într'o operațiune comercială pentru a ajunge la exploatarea monopolurilor, imprimă acestei operațiuni caracterul unui act de gestiune care nu poate fi dedus spre judecare instanței în contencios.

Având în vedere că chiar dacă s'ar admite părerea susținută de reclamant că în speță nu poate fi vorba de existența unui raport contractual între Casa Autonomă a Monopolurilor și reclamant, deoarece drep-

turile sale rezidă în regulamentul din 22 Mai 1928 edictat de Regia Monopolurilor Statului sub a cărei guvernare cade și Casa Autonomă, încă acțiunea reclamantului nu poate fi admisă, deoarece dreptul ce-i este conferit prin acel regulament este lipsit de bază legală.

Considerând că într'adevăr, potrivit art. 1 din legea contenciosului administrativ, exercițiul acțiunii deschis de această lege este supus condiției ca vătămarea dreptului celui ce reclamă în justiție să fie făcută cu călcarea legilor și a regulamentelor, cu alte cuvinte ca cel care reclamă printr'o acțiune în contencios trebuie să facă dovada că dreptul care cere să-i fie recunoscut de justiție are de bază dispoziția legii sau a regulamentului.

Considerând însă că regulamentul deși este un act de putere publică și constituie o măsură generală ca și legea, se deosebește însă de aceasta prin aceea că autoritatea administrativă nu poate, printr'un regulament, să creeze un drept cum poate face puterea legiuitoare ci poate numai să facă aplicarea legii.

Că deci, pentru ca un regulament să serve drept baza dreptului celui ce reclamă în justiție pe calea contenciosului, trebuie ca dispozițiile lui să fie în concordanță cu legea și în limitele ei, orice drept acordat peste dispozițiile legii, a cărei aplicare regulamentul vine să o facă, urmând a fi considerat ca lipsit de bază legală.

Având în vedere că dreptul de debitant special de lux cu atribut de exclusivitate în vânzarea fabricatelor de lux indigene și a celor importate și pe care reclamantul îl invocă în virtutea regulamentului din 22 Mai 1928, nu poate avea bază legală fiind conferit în afară de prevederile legii pentru administrarea și exploatarea monopolurilor statului.

Având în vedere că în adevăr din cuprinsul dispozițiilor art. 52 și 58 ale legii din 20 Martie 1912 pentru administrarea și exploatarea monopolurilor statului, rezultă că legea nu prevede la orașe decât 2 categorii de debitanți: speciali și ordinari, însă cu egalitate perfectă asupra dreptului de aprovizionare. Că în afară de aceste două categorii, legea nu recunoaște nici o altă clasă superioară cu drept exclusiv de aprovizionare cu fabricate indigene de lux sau importate, astfel că dispozițiile regulamentului din 22 Mai 1928 care înființează această nouă categorie privilegiată de debitanți, fiind lipsită de bază legală nu poate crea un drept în favoarea reclamantului a cărui recunoaștere să o poată cere în justiție pe calea deschisă de art. 1 din legea contenciosului administrativ.

Pentru aceste motive, redactate de D-I Consilier S. Rădulescu, respinge.

Semnați: I. Petrescu, S. Rădulescu, I. Zenovie.

TRIBUNALUL ILFOV S. III CIV. COR.

Audiența din 16 Februarie 1932

Președinte d-l Hariton Udrea, judecător,

Filofteia Constantinescu cu Viorica Dr. P. Costescu

DOTĂ — BUNUL FEMEII — PĂRINTELE CONSTITUITOR AL DOTEI — ACCEPTAREA FEMEII — CARACTERUL DOTAL AL IMOBILULUI. — ART. 1234 COD. CIV.

Când dota o constituie părintele, cel ce ia parte la facerea actului dotal al ficei sale minore, deși bunurile sunt ale femeii, iar femeia acceptă dota, în cazul acesta bunurile constituite dotă sunt dotale, deși nu aparțin părintelui, fiindcă prin acceptarea femeii ca bunurile să fie dotale, se vede voința ei de a da caracterul de dotalitate acestor bunuri.

No. —. Admis acțiunea introdusă de Filofteia Angheliescu.

Tribunalul,

Asupra acțiunii introdusă de Filofteia Angheliescu, contra pârâtei Viorica Dr. P. Costescu, cu autorizația soțului ei, pentru anularea actului de ipotecă autentificat de Trib. Ilfov. S. Notariat la No. 37562/922, și transcris la No. 5131/921, ordonându-se în consecință și radierea inscripției luate.

Având în vedere actele din dosar și susținerile părților.

Având în vedere că reclamanta a cerut anularea actului de ipotecă intervenit între aceasta și pârâtă, pe considerația că imobilul ipotecat fiind dotal, el nu putea să fie ipotecat decât cu autorizația Tribunalului și în condițiile prevăzute de lege, lucru ce nu s'a petrecut în speța de față.

Având în vedere că pârâta a susținut, că cercetându-se actul dotal al reclamantei, se vede că imobilul constituit dotă, cari aparține reclamantei, după cum se vede chiar din actul dotal, nu a fost constituit dotă chiar de reclamantă, ci de mama ei; că dota este ceace își constituie femeia ca dotă, sau oeeace-i este constituit de un al treilea, când bunul este al acestuia; că în speța de față bunul fiind al reclamantei și el nefiind constituit dotă de însăși reclamanta, acest bun nu poate fi considerat ca dotal; în consecință pârâta a cerut respingerea acțiunii reclamantei.

Având în vedere că acestea fiind susținerile părților, urmează să examinăm aceste susțineri.

Considerând că după art. 1234 cod. civil, este dotal, tot ceace femeia își constituie ca dotă; că de asemenea este dotal, în lipsă de declarație contrarie tot ceace se dă femeii în contractul său de căsătorie, fie de un al treilea, fie de viitorul ei soț.

Considerat că atunci când bunul este al femeii, însă la act se prezintă părinții ei, care trebuie să o asiste când femeia este minoră și aceștia declară că îi constituie dotă femeii bunul acesteia, iar femeia declară că acceptă dota constituită, în cazul acesta este vădită intențiunea femeii, ca bunul cuprins în act să fie dotal; că în situația aceasta nu se poate spune că bunul nu este dotal, fiindcă nu femeia și l'a constituit dotă; că femeia acceptând ca bunul să fie dotal, voința ei se vede că a fost, că bunul să fie dotal; că exprimarea acestei voințe, netrebuind să îmbrace termenii sacramentali, ea este operantă, astfel că bunul cuprins în actul dotal are caracterul de dotalitate.

Având în vedere că în speța se constată, că la facerea actului dotal al reclamantei, s'a prezentat mama reclamantei, care era tutoare legală a acesteia și care

a declarat că-i constituie dotă două imobile ale reclamantei, unul ce i se cuvenea dela defunctul ei tată, iar altul ce i-a fost legat de bunicul ei; că reclamanta a declarat că primește dota constituită, dând mulțumire pe act; că voința ei se vede că a fost, ca aceste imobile să fie dotale.

Având în vedere că imobilele din actul dotal, fiind imobile dotale, ele nu puteau să fie ipotecate, decât numai cu autorizația Tribunalului, și în condițiile prevăzute de lege; că în speța de față, nici una din cerutele legi nu a fost respectată; că în situația această acțiunea reclamantei urmează a fi admisă, astfel cum a fost formulată.

Pentru aceste motive, redactate de D-l Judecător H. Udrea, admite

(ss) Hariton Udrea, T. Brăiloiu.

JURISPRUDENȚA STRAINA

COMUNITATE. — Ulicioară. — Probă de necomunitate. Art. 653 cod. civ. (art. 590 cod. rom.)

Dispozițiunile legii cari consideră comune zidurile gardurile și șanțurile proprietarilor dacă nu este titlu sau semn care ar proba contrariul sunt aplicabile ulicioarelor sau stradelor strimte existând în oarecari localități între locuințe.

Este prezumpție de necomunitate și din contra prezumpție de proprietate exclusivă în favoarea proprietarului care a construit de mai mulți ani pe uli cioară separând imobilul său de imobilul vecin un adevărat zid s'au, alt zid sprijinit al primului tăind ulicioara în două părți și împiedicând de a se trece pentru a merge la proprietatea vecină.

G. Appel Montpellier

(1-er Gh) 18 novembre 1929

Réueil des Sommaires de la Jur. Française
1930 Iun. No. 6 pag. 617).

OBS. A se vedea în acest sens: *Cass. Ch. Reg.* 25 Avril 1888, *Dalloz P.* 89, 1.262 *C. Appel Riom* 10 déc. 1891 *Dalloz P.* 93.2.437-438; *Aubry et Rau*, II p. 599 pag. 322 d. V-ème; *Colin et Capitant I* p 781 și II. p. 232; *Planiol et Ripert Traité Pratique du Droit Civil Français Tome III* — éme Les Biens No. 938 La noi *Alexandrescu* de asemenea este de părere că un zid de sprijinire aparține exclusiv proprietarului pământului sprijinit (*Alexandrescu*, III, partea, 1-a pag. 698).

De curând aceiași instanță franceză și puțin mai înainte de deciziunea ce adnotăm a decis că un zid între construcție și curte nu poate a fi prezumat comun (*C. Appel Montpellier* 19 Jun. 1928 cu *Nota de D. Cotrutz* în *Pand. Rom.* 1929, III pag.

După o lăă opinie însă, litigiul se va soluționa după circumstanțe adică după cum zidul de susținere întrece nivelul fondului superior formând un zid despărțitor sau nu-l întrece și în primul caz se cercetează în interesul cui a fost construit acel zid (*Demolombe XI* No. 330; *Demante et Colmet de Santerre II* No. 50 7 bis; *Huc.*, IX No. 324).

D. COTRUTZ

BIBLIOGRAFIE

A apărut prima fascicolă a *Volumului II.* din lucrarea D-lui Eugen Herovanu tratând *Principiile Procedurii Judisiare* și a cărei valoare și importanță a fost semnalată cititorilor noștri încă de anul trecut, în recenziile publicate în numerile „*Dreptului*” din 22 Noembrie și 6 Decembrie.